

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ

ระหว่าง

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) กับ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)
เรื่อง การให้ผู้ได้รับสิทธิโดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ขอรับสินเชื่อจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ทำที่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

วันที่ ๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗

เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตหรือสนับสนุนการประกอบอาชีพของผู้ได้รับสิทธิโดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ขอรับสินเชื่อจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดยใช้หนังสือแสดงสิทธิโดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นประกันหนี้ สามารถใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ในการขอรับสินเชื่อให้เข้าถึงแหล่งทุนได้ นำมาพัฒนาที่ดิน พัฒนาคุณภาพชีวิต นำมาปลูกไม้มีค่า รวมถึงจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการเกษตร เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นในระยะยาว และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการให้ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์เพื่อสร้างโอกาสในการมีอาชีพ รายได้และความมั่นคงในชีวิต จึงได้จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้ขึ้นระหว่าง สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดย นายวิษณุโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข ตำแหน่ง เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งต่อไปในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้ เรียกว่า “ส.ป.ก.” ฝ่ายหนึ่งกับ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดย นายฉัตรชัย ศิริໄล ตำแหน่ง ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ซึ่งต่อไปในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้ เรียกว่า “ธ.ก.ส.” อีกฝ่ายหนึ่ง

ทั้งสองฝ่ายจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้ขึ้นเพื่อให้ความร่วมมือกันเกี่ยวกับการให้ผู้ได้รับสิทธิโดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ขอรับสินเชื่อจาก ธ.ก.ส. ซึ่งต่อไปในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้เรียกว่า “ผู้ได้รับสิทธิโดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม” โดยมีสาระสำคัญของความร่วมมือ ดังต่อไปนี้

ผู้ได้รับสิทธิโดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หมายถึง เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับสิทธิให้เข้าทำประโยชน์ สิทธิการเช่า สิทธิการเช่าซื้อ สิทธิตามโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์จากการปฏิรูปที่ดินตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

นายพันธุ์ชัย

น.

น.

ลง

๑. ให้ยกเลิกบันทึกข้อตกลงในการดำเนินงานระหว่าง ส.ป.ก. กับ ร.ก.ส. ฉบับลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ และให้ใช้บันทึกข้อตกลงความร่วมมือฉบับนี้แทนตั้งแต่วันที่ ๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗

๒. บันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้ให้ใช้กับผู้ได้รับสิทธิโดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ที่ได้รับหนังสือแสดงสิทธิ ดังนี้ โฉนดที่ดิน หนังสือรับรองการทำประโยชน์ สัญญาเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สัญญาเช่าซื้อที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สัญญาเช่าที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์เพื่อประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สัญญาเช่าทำประโยชน์ในที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์เพื่อประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินโฉนดเพื่อการเกษตร สัญญาเช่าที่ดินสำหรับสถาบันเกษตรกร และได้นำสิทธิโดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมนั้น เป็นประกันหนี้ที่มีอยู่กับ ร.ก.ส. รวมทั้งการดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

๓. ส.ป.ก. ยินยอมให้ผู้ได้รับสิทธิโดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม นำหนังสือแสดงสิทธิโดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นประกันหนี้ของตนเองหรือคู่สมรสที่มีอยู่กับ ร.ก.ส.

๔. ส.ป.ก. อนุญาตให้ผู้ได้รับสิทธิโดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม นำไม้ยืนต้นที่ปลูกในที่ดิน ส.ป.ก. มาเป็นหลักประกันเงินกู้กับ ร.ก.ส. ทั้งนี้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติที่ตกลงร่วมกันระหว่าง ส.ป.ก. กับ ร.ก.ส.

๕. ในการประเมินมูลค่าที่ดินของผู้ได้รับสิทธิโดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ทั้งสองฝ่ายตกลงใช้ราคามาตรฐานที่ดินของกรมธนารักษ์เป็นฐานในการประเมินมูลค่าที่ดิน ในการกำหนดมูลค่าของหลักประกัน ทั้งนี้ วงเงินมูลค่าหลักประกันของสิทธิโดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแต่ละประเภท ให้เป็นไปตามอัตราที่ ส.ป.ก. กับ ร.ก.ส. กำหนดร่วมกัน

กรณีเกษตรกรได้รับโฉนดเพื่อการเกษตร อาจได้รับพิจารณาการใช้วงเงินมูลค่าหลักประกันเพิ่มขึ้น ในการขอสินเชื่อ ทั้งนี้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ร.ก.ส. กำหนด

๖. กรณีผู้ได้รับสิทธิโดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมนำหนังสือแสดงสิทธิโดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมาใช้เป็นหลักประกันหนี้ให้ ส.ป.ก. และ ร.ก.ส. ดำเนินการ ดังนี้

๖.๑ ร.ก.ส. จะทำหน้าที่ให้บริการสินเชื่อแก่ผู้ได้รับสิทธิโดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติของ ร.ก.ส. หรือตามโครงการที่ ร.ก.ส. และ ส.ป.ก. ให้ความเห็นชอบในการดำเนินงานร่วมกัน ทั้งนี้ ส.ป.ก. ต้องจัดให้ผู้ได้รับสิทธิโดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม นำหนังสือแสดงสิทธิที่ได้รับโดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมอบให้ ร.ก.ส. เพื่อเป็นหลักประกันในการขอรับสินเชื่อ

๖.๒ ร.ก.ส. จะต้องส่งหนังสือแสดงสิทธิโดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ที่ยังไม่เคยผ่านการตรวจสอบและยืนยันความถูกต้องให้ ส.ป.ก. เพื่อตรวจสอบและยืนยันความถูกต้องของเอกสารที่นำมาเป็นประกันหนี้กับ ร.ก.ส. ก่อนการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ เว้นแต่ที่มีการเปลี่ยนแปลงวงเงินกู้หรือราคามาตรฐานที่เพิ่มขึ้น หรือ ร.ก.ส. เห็นสมควรเป็นประการอื่น ร.ก.ส. จะส่งหนังสือแสดงสิทธิโดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้ ส.ป.ก. เพื่อตรวจสอบและยืนยันความถูกต้องของเอกสาร หากผู้ได้รับสิทธิโดยการปฏิรูปที่ดิน

นายกิตติ์ชัย

ก.

ผู้รับ
ลายเซ็น

เพื่อเกษตรกรรมได้รับอนุมัติสินเชื่อ ให้ ร.ก.ส. แจ้ง ส.ป.ก. เพื่อจัดทำบันทึกข้อมูลในแฟ้มสารบบที่ดินไว้เป็นหลักฐานว่าได้ใช้สิทธิ์ยืมเงินจาก ร.ก.ส.

๖.๓ ส.ป.ก. จะต้องดำเนินการจัดทำทะเบียนควบคุมแปลงที่ดินที่มีการนำสิทธิ์โดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมไปเป็นหลักประกันในการขอรับสินเชื่อจาก ร.ก.ส.

๖.๔ ร.ก.ส. ต้องแจ้งปัญหาอุปสรรคของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเกี่ยวกับการปฏิบัติตามสัญญาแก่ ส.ป.ก. เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาการชำระหนี้ของผู้ได้รับสิทธิ์โดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดย ส.ป.ก. จะดำเนินการให้เกษตรกรชำระหนี้ให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วันนับตั้งจากวันที่ได้รับหนังสือจาก ร.ก.ส.

๖.๕ กรณีที่ผู้ได้รับสิทธิ์โดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มีหนี้สินเนื่องจากนำหนังสือแสดงสิทธิ์โดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มอบให้ ร.ก.ส. เพื่อเป็นหลักประกันในการขอรับสินเชื่อ และมีพฤติกรรมดังต่อไปนี้

(๑) ไม่ได้เข้าอยู่อาศัยหรือทำประโยชน์ในที่ดินภายในระยะเวลาที่กำหนดหรือลงทะเบียนที่ดินที่ได้รับโดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

(๒) กรณีผู้ได้รับสิทธิ์โดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นบุคคลธรรมดานี้ชีวิตและไม่มีทายาทโดยธรรม หรือทายาทโดยธรรมไม่ประสงค์จะรับมรดกสิทธิ์ หรือไม่ประสงค์จะรับภาระหนี้สินของผู้ได้รับสิทธิ์โดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมรายเดิมที่มีอยู่ต่อ ร.ก.ส. หรือ กรณีเป็นสถาบันเกษตรกรไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้

(๓) ไม่ปฏิบัติตามระเบียบการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินหรือไม่ดำเนินการตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.

(๔) ไม่ชำระเงินกู้แก่ ร.ก.ส. ตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติของ ร.ก.ส. โดยไม่มีเหตุผลสมควรหรือมีเหตุทำให้ ร.ก.ส. ต้องเรียกคืนเงินกู้ และผู้ได้รับสิทธิ์โดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมไม่ชำระหนี้ที่เรียกคืนนั้นภายในระยะเวลาที่ ร.ก.ส. กำหนด

ในกรณีดังกล่าวข้างต้น ถ้าผู้ได้รับสิทธิ์โดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ยกเว้น ผู้ได้รับสิทธิ์ตามโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ให้ ส.ป.ก. พิจารณาดำเนินการให้ผู้ได้รับสิทธินั้นสิ้นสิทธิ์ที่ได้รับโดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขให้ผู้ได้รับอนุญาตถือปฏิบัติโดยให้เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการนั้น และให้ ส.ป.ก. พิจารณาดำเนินคดเลือกเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้มีสิทธิ์ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข โดยให้เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการนั้นให้แล้วเสร็จโดยเร็ว หากผู้ได้รับสิทธิ์โดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมรายใหม่ไม่มีคุณสมบัติในการรับสินเชื่อของ ร.ก.ส. และ ส.ป.ก. ไม่สามารถหาผู้ที่มารับที่ดินและหนี้สินที่มีอยู่กับ ร.ก.ส. ได้ ให้ ส.ป.ก. ดำเนินการใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมชำระหนี้ให้ ร.ก.ส. ในจำนวนภาระหนี้ต้นเงินและดอกเบี้ยตามสัดส่วนที่ใช้หนังสือแสดงสิทธิ์ของ ส.ป.ก. ค้ำประกัน ร.ก.ส. ภายใน ๑ ปี นับจากวันที่ ร.ก.ส. มีหนังสือแจ้งให้ ส.ป.ก. ทราบ

นายสมชาย
ส.

นาย
ส.

๗. ในการนี้ผู้ได้รับโอนสิทธิโดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจาก ส.ป.ก. แล้ว ได้นำที่ดินนั้นเป็นประกันหนี้ที่มีอยู่กับ ร.ก.ส. และไม่สามารถชำระหนี้ได้ ให้ผู้ได้รับโอนสิทธิดังกล่าวตกลงกับ ส.ป.ก. เพื่อโอนสิทธิในที่ดินไปยัง ส.ป.ก. และ ส.ป.ก. จะชำระหนี้ให้กับ ร.ก.ส. ในจำนวนภาระหนี้ต้นเงินและดอกเบี้ยตามสัดส่วนที่ใช้หนังสือแสดงสิทธิของ ส.ป.ก. ค้าประกัน ร.ก.ส. ภายใน ๑ ปี นับจากวันที่รับโอนสิทธิในที่ดินมา�ัง ส.ป.ก.

๘. หากผู้เข้าซื้อที่ดินจาก ส.ป.ก. ชำระค่าเข้าซื้อครบถ้วน ส.ป.ก. ต้องแจ้งให้ ร.ก.ส. พิจารณาเห็นว่าผู้ได้รับสิทธิโดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมควรประกันหนี้หรือจำนำองที่ดินนั้นต่อ ร.ก.ส. ส.ป.ก. ต้องประสานงานให้ผู้ได้รับสิทธิโดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมดังกล่าวประกันหนี้หรือจำนำองที่ดินเป็นประกันการชำระหนี้ที่อยู่กับ ร.ก.ส. ในวันเดียวกันกับวันที่ ส.ป.ก. จดทะเบียนนิติกรรมตามสัญญาในที่ดินนั้นให้แก่ผู้ได้รับสิทธิโดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

กรณีเกษตรกรต้องการเปลี่ยนสัญญาเข้าซื้อเป็นสัญญาเช่า หากสัญญาเข้าซื้อยังคงติดภาระค้าประกันหนี้ ร.ก.ส. อญ ส.ป.ก. จะเปลี่ยนแปลงสิทธิดังกล่าวมิได้ จนกว่าจะมีการชำระหนี้เดิมต่อ ร.ก.ส. เสร็จสิ้น

๙. กรณี ร.ก.ส. ได้ให้เงินกู้แก่ผู้ได้รับสิทธิโดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมไปแล้ว ตามบันทึกข้อตกลงฉบับลงวันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติมฉบับลงวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ ฉบับลงวันที่ ๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ ฉบับลงวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ และฉบับลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๓๖ ให้ถือปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในบันทึกข้อตกลงฉบับนั้น ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ชัดหรือแย้งกับบันทึกข้อตกลงความร่วมมือฉบับนี้

๑๐. ให้ ส.ป.ก. กับ ร.ก.ส. ส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อพัฒนารายได้และยกระดับคุณภาพชีวิตให้แก่ผู้ได้รับสิทธิโดยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๑๑. ร.ก.ส. จะแจ้งผลการดำเนินการตามบันทึกข้อตกลงนี้ให้ ส.ป.ก. เป็นรายไตรมาส

๑๒. กรณี ร.ก.ส. หรือ ส.ป.ก. ไม่สามารถปฏิบัติตามข้อหนึ่งข้อใดของบันทึกข้อตกลงได้ อันเนื่องจากกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ วิธีปฏิบัติ หรือกฎหมายอื่นใด ให้ทั้งสองฝ่ายกำหนดแนวทางและการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานร่วมกัน

๑๓. หากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดประสงค์จะแก้ไขหรือเพิ่มเติมบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ ให้แจ้งเป็นหนังสือให้อีกฝ่ายทราบล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน และเมื่ออีกฝ่ายได้พิจารณาให้ความยินยอมในการแก้ไข หรือเพิ่มเติมบันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้แล้ว ให้จดทำบันทึกแก้ไขหรือเพิ่มเติมเป็นหนังสือแนบท้ายบันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้ และให้ถือว่าการแก้ไขหรือเพิ่มเติมดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของบันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้

๑๔. หากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดประสงค์จะยกเลิกบันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้ ให้แจ้งเป็นหนังสือให้อีกฝ่ายทราบล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน เพื่อให้อีกฝ่ายพิจารณา โดยให้มีผลเมื่อทั้งสองฝ่ายเห็นชอบร่วมกัน

นาย...

ผู้...

นาย...

ในการยกเลิกบันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้ แต่ทั้งนี้ไม่กระทบต่อการดำเนินงานหรือผลของการดำเนินงานภายใต้บันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้ทำขึ้นสองฉบับมีข้อความตรงกัน ทั้งสองฝ่ายได้อ่านและเข้าใจข้อความในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้โดยตลอดแล้ว จึงได้ลงลายมือไว้เป็นหลักฐานต่อหน้าพยานและยึดถือไว้ฝ่ายละฉบับ

เพื่อสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

เพื่อร่นการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ลงนาม

(นายวิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข)

ตำแหน่ง เลขาธิการ

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ลงนาม

(นายฉัตรชัย ศรีไล)

ตำแหน่ง ผู้จัดการ

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ลงนาม

พยาน

(นายสุรชัย ยุทธนา)

ตำแหน่ง รองเลขาธิการ

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ลงนาม

พยาน

(นายณรงค์ ขันติวิริยะกุล)

ตำแหน่ง รองผู้จัดการ

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร